Русинськый Отпуст • Ruszin Búcsú 2018

Фото: Бенце Сабов / Fotó: Szabó Bence

Сосполна інформаційна новинка Русинув Мадярщины • A magyarországi ruszinok közéleti, tájékoztató lapja

РУСИНСЬКЫЙ СВІТ
RUSZIN VILÁG

рочник XVI. число 132., юлій – август 2018
XVI. évfolyam 132. szám, július – augusztus

Русинськый Отпуст Ruszin Búcsú 2018

Русинськый Отпуст у Шайовпалфолї
2018.08.26

Нич не годно поміняти силу віры. Анї и дождь, котрый щедро покропив землю у сей день, коли Русины з ушыткуй державы зобрали ся у храмі Шайовпалфолы. Из віров мы прибыли у нашу сятыню и из віров вернеме ся дому. Обща віра то є скріпеня сполности и величезна єдинителна сила. У 11 годин зачала ся Сята Літурґія, котру тримали Єго Преосященство Др. Атаназ Орос, єпископ Мішколцськуй Ґрекокатолицькуй Єпархії из парохами о. Ласловом Трещулов и о. Атілов Кішом.

А сперед тым уже на Паракліс зобрали ся вірникы из Дебрецена, Мучоня, Абода, Іроты, Геёвкерестура, Філкегазы, Палгазы, Мішколца, Вамошуйфолу и другых поселень, котрі ся односять ку нашуй сполности. На сятови своє честованя указали многі представителї національных самосправовань, котрі прибыли до Шайовпалфолы читавым числом. Из любовлёв мы привітствовали паломникув, котрі реґуларно зучастнюють ся у наших сятох. Они прибыли из Болдогкёвароллйо. Співану часть сятуй Літурґії поперемінно на мадярськум и церькувно-славянськум языкох исповняли креликы Духовнуй Семінарії из Ніредьгазы и Высшуй Духовнуй Школы имени Теодора Ромжы из Ужгорода. Єго Преосященство зачитав одрывок из Євангелія, подля котрого мы ушыткі прикликанї Исусом Христом у Царство Божоє. Сякоє покликаня – се велика честь про каждого вірника. По Сятуй Літурґії гостюв привітствовав Др. Золтан Фюрьєш, віце статс-секретарь Рады Мініструв з вопросув конфесій, національных капчань и пудпорованя гоненых християн. У привітственум слові вун одзначив, же Мадярська держава тримле великой, у тум числї и матеріалной, пудпорованя національных меншын. Др. Золтан Фюрьєш одмітив великі успіхы и досягненя нашуй русинськуй сполности и пожелав далшых успіхув. Оддїлно повів за Шайовпалфолу, котра є не лем просто поселенём, а єдным из важнїйшых центрув духовнуй культуры русинськуй общины. По Сятуй Літурґії пуд сиплячым дождём мы ушыткі пудойшли ку роспутю, де пан Єпископ посятив новый придорожный крест, выготовленый на фінансы містного самосправованя и ВРС. Крест из чорного мрамора голосить за побіду Христа над смертёв. По осяченю одбыв ся фуршет, а пак ищи довго продовжали ся бесїды за свої доимы и жаданя. Мы надїєме ся на Божу Милость, любов до Исуса Христа, на Богородицю Дїву Марію. И се дає нам надїю на стрічу и у будучности.

о. Янош Мігаль Соноцькый
Товмачила: Ірина Скіба

Бесїда Др. Золтана Фюрьєша, віце статс-секретаря Рады Мініструв з Вопросув конфесій, національных капчань и пудпорованя гоненых христіан.

Честовані пані и панове! Честована сяткувуча общино!

Шайовпалфола занимать особой місто у духовнум жывотї Русинув.

Народна бесїда каже за вто, же 301. рук по тому, як од 16. януара до 16. февруара 1717. рока у ґрекокатолицькуй давнюй церьковли, пережниці днешнюй, за-слызила ікона Богородиці Дївы Марії.

Пуд вплывом сякого чуда, парох церьковли прикликав вірникув ку покаяню. По духовнум очищеню и пришествію чуда Русины, прибывші гев сперед сим не булше, ги десять рокув, найшли собі отцюзнину и у своїх душох.

Они назад вели бесїду за освоєня теріторії, завто же турецькой нашестя муцно обескровило ушыток відик.

Меже новых обывателюв села были и такі, котрі перестяговали ся гев по законченю ослободителнуй войны Раковція.

И хоть містнї Мадяры не были ґрекокатоликами, они также совершыли паломницькый путь на місто чудотворнуй іконы, обы найти утїшеня про свуй нелегкый жывот. По четырёхтыжднёвум чудеснум слызавеню ікона была изглядована духовниками церьковли и пак передана на храненя Еґерськуй єпархії и лем через 300 рокув, 1973. рока, вернула ся назад у владїня ґрекокатолицькуй общины Шайовпалфолы.

Айбо Шайовпалфола позната не лем слызячов іконов Богородиці. Туй 1775. рока быв найденый ґрекокатолицькый нотный співаник дяка Йоана Фекете (Чорного). Се выданя у нас є майстаршым мадярськым ґрекокатолицькым нотным співаником. Естетично безвадна книга цїнна тым, што не позеравучы на особости мадярського языка, змогла отворити богатство оріґіналных славянськых мелодій, їх основу.

Релїґія про Русинув не лем духовна капча, духовный кост, айбо и зарука їх истнованя, выжываня.

Извістна приповідка: народ жыє, докы жыє го язык. Захраніть свої язык и віру!

Мадярськый Уряд рахує національнї меншыны складниками державы и жерелом людськых ресурсув. Зато мы пудпоруєме меншыны, жебы помочи їм захранити свою культуру, традіції, язык и віру. У період од 2010. до 2018. рока уряд збулшыв пудпорованя Русинув у три раз, а фінансованя поєдных ґрантув вецей ги у 20 раз.

А теперь ищи раз хочу повторити. Захраняйте свуй язык! Тримте ся своюй віры!

Най благословить вас Господь! Слава Исусу Христу!

Товмачила: Ірина Скіба

Честовані Читателї!

Май повну інформацію за жывот Русинув Мадярщины годнї сьте дустати на нашуй інтернет сторонї: **http://ruszin.com**

Ипен там у меню глядайте и електронну верзію нашуй новинкы!

Русинськый языковый, умілськый и спортивный табор
Балатонфёлдвар 2018

И у сюм роцї у нас была можность орґанізовати русинськый молодежный табор у Балатонфёлдварі, у прекраснуй обстановцї готела Рівєра Парк, котрый росположеный у чудеснум паркови из окремым штрандом. Про одпочиваючых туй дїти особу радость приносить тото, же ушыткі суть довєдна и годнї стрітити ся из старыма цімборами, айбо и найти новых.

Покликаня у табор мы, ги все, розмістили на сайтови Общества Русинськуй Культуры. Особый акцент быв покладеный на ученя материнського языка, національнуй історії, познаваня культуры, традіцій. Цїль была така, жебы дїточкы не зуновали у таборі за цїлый день. Зато языкові и етноґрафічнї занятя мы переплїтали из ознакомленям из творчыма професіями, народныма умілствами, спортивныма бавками. Старали сьме ся, жебы дїти розуміли, же прийшов не лем час занять, айбо и час бавок и одпочинка. Цїла атмосфера была проникнута бесстаростливов радостёв, файнов наладов.

1-ый день

Подля обявленуй проґрамы, зачала ся стріча прибыввавучых таборашув. По вечері были демонстровані одрывкы из документалных філмув за одпочинок, зачинавучы од 2014. и до 2017. рока. Се было дуже інтересно и весело, ибо многі спознали себе у минулости и замерьковали, як вуросли за сї рокы. На вечурі отвореня табора дїточкы подїлили ся на ґрупы, познакомили ся из педаґоґами, учули за проґраму фунґованя табора.

2-ый день

День зачав ся из ранушнюй ґімнастикы. До обіда пруйшли занятя из етноґрафії, потому настало облюбеноє занятя – фарбленя и украшеня трічкох, котрі дїти дустали у дарунок. По обідї настав час занять из умілства (рукодїлство, малёваня, выліплёваня из пластиліна и т.д.)., котрі перешли у урокы музыкы на ґітарі и фортепіанї, співаня, танцюв. Каждый найшов собі занятя по дяцї.

3-ый день

По ранушнюй ґімнастицї и фриштыкови прийшло довгочеканой купаня у Балатонї, бавкы у водї, загоряня. Пак одбыло ся занятя з малёваня и материнського языка. По обідї занимали ся табораші росфарблёванём зробленых переже предметув из глины и выготовленём керетув про подобенкы вадь малюнкы. Каждый особно вубрав, котрый сувенір зробить своїм родителям вадь цімборам на памнятку за одпочинок на Балатонї.

У 4-ый, 5-ый и 6-ый день также проводили ся занятя з етноґрафії, малёваня, танцюв, співаня. Орґанізовали сьме конкурсы за матеріалами новинкы „Русинськый Світ“, выданя „Русинськый дїточый калейдоскоп“.

На 5-ый день нас навщивили ТВ-новинарі проґрамы „Рондо“. Дїти из великым потїшенём повідали, як одпочиваву у таборі, показовали свої умілські роботы. ТВ-бріґада навщивила занятя по жывописови, де темов было ознакомленя из новыма методами малёваня, фарбленя, котрі дїтям дуже полюбили ся. Робота кипіла до вечура, ушыткі старали ся закончити зроблені сувеніры обы мочи забрати їх дому. А потому пак ищи была дяка печи палачінты, котрі самі же изготовителї и поїли из файнов наладов.

Дуже бы єм любила выдїлити машкарный бал, у керетох котрого каждый участник табора муг проявити свою фантазію, вумыслити даякой інтересноє шатя. Были туй и „Лїтня фея“, и „Маленька прінцезна“, и „Русиночка“, и „Турецькый паша“ и казочнї рыцарі.

У пятницю зачали сьме готовити ся ку заключному ґала-концертови на сяточноє затвореня табора, котроє было назначено на суботу. Ся подїя усе дуже доимаво дїє и на таборашув, и на прибывшых гостюв. Родина и цімборове участникув, котрі нас навщивили, из великым інтересом позерали ґала-проґраму. Великый успіх мали вшыткі выступленя.

Дуже файно выступив зводный хор участникув табора, котрый заспівав четыри співанкы „Русь Пудкарпатська Сята“, „Тече вода каламутна“, „Ой, летїли гусонькы“ и „Ой, Марічко, чичері“.

На 8-ый день єдна ґрупа дїти одыйшла на екскурзію до Тіганя, а друга – на панорамноє роспозїрованя Балатонфёлдвара.

А вечур были прощалнї ґріл-вечуркы, де гостили ся праженым мнясом, зеленинов, а на десерт была цукрова вата.

У послїднїй таборовый день была слободна проґрама, ушыткі вухосновали свуй час на купаня, загоряня, бавкам на водї, прогулкам по варошыкови.

Прийшов смутный час сконченя роботы табора, дїти откланёвали ся од педаґоґув, од цімборув з надїёв, же нарук они назад стрітять ся и будуть мати можность зучастнити ся уже у новых проґрамох и дустати ищи вецей доимув.

Мы дуже надїєме ся, же и теперь выйшло нам розвити у дїтёх дух національного ідентітета, креативность, чуство цімборства, помочы єден другому.

Табор быв фінансованый Міністеріёв Людськых Ресурсув на основі вуграного ґранта NEMSZ –TAB-18-0444.

Олґа Сілцер-Ликович
предсїдатель Общества Русинськуй Культуры

Русинськый табор по захраненю традіцій народнуй музыкы

Уже сьме звыкли до того, што Русинськоє Національноє Самосправованя Пейча традіційно проводить дуже файнї міроприятя. Дякувучы фінансовому пудпорованю Міністерії Людськых Ресурсув од 18. до 22. юнія у готелу „Рівєра Парк" у Балатонфёлдварі, у керетох русинського діточого табора по захраненю русинськуй народнуй музыкы зучастнило ся 30 діти ушыткых возрастных катеґорій, од 6 до 16 рокув. Основу проґрамы табора склали хованя и обученя діти у традіціёх русинськуй культуры пуд руководством педаґоґув-музыкантув Йожефа Чеґілї, Легела Домокоша, Др. Тімеї Рейті Тімарни. Каждоденї репетіції, занятя з музыкы дали свої резултаты и провказали ся натулько успішныма, же за рішенём участникув табора, быв створеный ансамбл ґітарістув из 20 особ.

Прогулка на шіфі принесла участникам табора много задоволеня. Думаву, же приятнов нечеканостёв путованя у Тіґань стали три выступленя ансамбла на теріторії Абації, котрі были достойно оцінені містнов публиков и одпочивавучыма. У паркови, на площі, на улицёх звучало голосной тапшаня, котрым позерателї привітствовали выступавучых. Своє „грозенко" у імпровізовані концерты вносило и вто, же поєднї юнї гудакы были натулько маленькі, же їх майже не было видко позад ґітар, на котрых они бавили.

Успішному проведеню табора способствовало и вто, же из дїтьми вєдно зучастнила ся делеґація од Пейчського Русинського Самосправованя у числї 11 особ и 10 родителюв діточок, котрі всесторонё помагали педаґоґам.

У керетох богатуй проґрамы лїтнёго табора педаґоґы Мігальне Беце и Мігаль Беце провели дїтям екскурзію у світ народного вышываня, котрой має давнї традіції у русинського народа. У слободный од занять час были орґанізовані екскурзії, прогулкы до центера варошыка, на пристань. Природнё, же сякі екскурзії были довєдна из музыкалныма уроками, обученём бавленя на фортепіано и класичнуй ґітарї пуд веденём Жужы Лебеды и Легела Домокоша. Обученя русинському языкови проводив Др. Михаил Капраль, а урок русинськуй народнуй музыкы вюг Йожеф Чеґілї при пудпорованю співанковуй ґрупы „Ой, Марічко!". Умілство плетеня кошарув из лозы выкладала Ержебет Петровіч.

Дякувучы інтересным філмам Дёрдя Розваня за Пудкарпатя, желавучі мали можность познакомити ся из сим чудесным крайом. Ушыткого было указано 4 філма пуд тітулами „Од Ужгорода до Ужоцького перелаза", „Од Мукачова до Верецького перелаза", „Вышня Тиса", „Гуцулська земля". Сї додаточнї проґрамы зробили одпочинок учасникам табора май содержателным и обернули позур ищи и гостюв готела.

Айбо што ищи треба дїтюм на одпочинок? И у сёму не было хыбы. Ушыток слобудный час быв одданый купанёви у Балатонї, загоряню, бавкам з лоптов, трамбулінови и т.д. Ко мав наладу, муг научити ся имати рыбу, ибо йсе природнё, коли чоловік находить ся коло воды, а ищи и на Балатонї, має дяку до горґасаша, зварити поливку з рыбы. У сюм дїтюм помуг Йожеф Вінґер.

У послїднїй день перебываня у таборі одбыв ся прощалный концерт. Из великым успіхом выступили новостворений ансамбл ґітарістув, вокалный ансамбл из 5 особ, што заспівав русинські співанкы, и вокалный квінтет „Верховина".

Закрытя табора было направду „солодкым", зато же у готелу „Рівєра Парк" тримали гризачкові вечуркы. Слїдувучый день зачав ся из збераня у путь, а мало пузднійше автобус уже тримав курс на Пейч. Богата лїтня проґрама полюбила ся ушыткым участникам табора, айбо усёму приходить конець. Але тот факт, же пуд час одпочинку быв созданый ансамбл ґітарістув, дав імпульс на нові ідеї по захраненю русинськых народных традіцій у лїтнюм таборі и на другый рук.

И тогды, пудняти вітрила, попутнёго вітра!

***Дёрдь Розвань**, новинарь*
Товмачила: Ірина Скіба

Русинськый табор материнського языка и духовного жывота

Боґач 2018

По скончену учебного рока из довгочеканыма вакаціями зачали ся дїточі лїтнї таборы. Двадцять школашув мали сяку можность, дякувучы фінансовому пудпорованю МЛР. Сёго рока табор материнського языка и духовного жывота проходив у знамому на ушытку Европу поселеню Боґач.

Поселеня росположеной у пудгорю возвышености Бюк, у первум шорі, знатой дякувучы своїм лїчебным водам, а также своюй природнуй красотї и особостям.

Участникы табора усалашыли ся у деревлянуй хыжі на улиці Сарваш. По прибытю дїти нараз обжыли містности и чули ся, ги дома. У первый день табораші ознакомили ся из предстоящов проґрамов. Потому зачало ся купаня, котрой помогло забыти школнї еґзамени. Вечеря была такой на теріторії купалнї. По послїднїх флюцканёх воды зачало ся знакомленя и бавкы довєдна. По вечаршуй молитві ищи довго звучали цімборські бесїдованя.

На другый день, позад дождя, мы учинили екскурзію на гору Кейкештете. Автобус повюз нас до Дёндёша, а пак малов желїзницёв мы пудняли ся на Синїй Верьх. Мы наслаждали ся чистым свіжым воздухом и студенов водов из потока. Пак залїзли на філаґорню и любовали ся прекрасныма пейзажами.

У Дёндёші из великым інтересом попозерали церьков францісканцюв. Туй спомнянули похованого туй Вок Ботяна, вадь Яноша Ботяна, котрый быв єднов из выдатных особ, зучастнившых ся у збуреню Раковція

У храмі роспозерали скулптуру Пиеты рідкуй красы, а также познакомили ся из фраґментами, котрі односили ся ку поєдным етапум будованя. Пуд вечур, унавенї, айбо збогаченї новыма познанями, мы вернули ся дому. По вечері были бавкы довєдна, знакомленя из містныма памнятныма и достойныма на позераня містами. На третїй день мы много купали ся, учили русинськый язык, премудрости духовного жывота, занимали ся бавками, спортивныма конкурсами.

Четвертый день зачав ся ранюшнёв ґімнастиков. Пак быв фрыштик и моленя. По сёму мы на автобусї навщивили Сафарі Черейп фолу. Пак было знакомство из унікатнов за красотов долинов Гор, де попозерали сьме бываня первобытного чоловіка. Также увидїли древнї кымакы, хоронені ростины, природнї образованя.

По обідї на тому же автобусови путовали сьме у Носвой. Туй попозерали селську хыжу, котруй дас 200 рокув, и покоштовали ланґош, упеченый у пецови. Знакомили ся из давнїма ремеслами, самі пекли смачный колач по старому рецептови, сїяли муку, замішовали, дали тїстови вукиснути и из нетерпінём чекали, коли уже буде готовый. Ушыткі позерали на дверцята, через котрі мож было учути чудесный аромат колача из сливовым лекваром, учиненого властныма руками.

У Носваї мы попозерали бываня-печеры, вурубанї у туфовум камінёви. Дому прибыли сьме унавенї, айбо дуже доволнї. Вечеря была чудесна, а пак одбыло ся пудведеня резултатув дня.

На 5 день назад изучали сьме прикладной умілство. Из цвітного бісера зладили сьме русинськый герб, а пуд час роботы над ным, учили русинськый гімн. Окрем того учили сьме буквы и слова, молитву Отченаш.

По обідї мы навщивили містну церьков, фундамент котруй быв закладеный ищи у 13 столїтю.

По вечері зучастнили дїти у тестови на смілость, котрый пройшов из великыма пережыванями.

Остаток вечура пройшов у зберанёви на обратну путь и споминкох за щастливі дни одпочиваня. Шестый день пруйшов у незабываємых купанёх. По обідї ищи раз зобрали ся, спомнянули за сейсь прекрасный тыждень. Дякуєме Морчі нийни, Жужа нийни и о. Яношови, котрі учили нас, мерьковали на нас. На другый рук назад збереме ся довєдна.

Од имени одпочивавучых дїти:
о. Янош Мігаль Соноцькый
Товмачила: Ірина Скіба

Путованя до Баранї

Русинська сполность Вамошуйфолу из рока на рук так планує свої путованя, жебы по можности, навщивити у вшелиякых державох містнї русинські общины, знакомити ся из їх культуров, традіціями.

Сяк мы навщивили словацькых, марамороськых, полськых Русинув. 2018. рока у керетох ґрантув ЕМЕТ нашов цїлёв было изученя культуры и традіцій Русинув, бывавучых на теріторії Бараня. У наші планы входило навщивленя сербськых и горватськых відикув, заселеных Русинами. Богужаль, на єден час, мы ся одрекли од путованя позад тяжкости проходженя гатара. Зато, выповненя проґрамы „Навщивленя Баранськых поселень про изглядованя їх культуры“ стало ограничено реґіоном вароша Пейч. Айбо наша ґрупа числом 37 особ из великов запаленостёв зачала роботу 27. юлія с. р. по пудготовцї наміченуй проґрамы вєдно из предсїдателём Русинського Національного Самосправованя Пейча Йожефом Чеґілї. За обополным договором, вурішыли сьме провести довєдна послїдувучі два дни про ознакомленя из містнов культуров. Ку нашуй великуй радости музеолоґ пан Ґабор Тіллаї согласив ся за сї два дни провести из нашов ґрупов екскурзії, дякувучы чому мы збогатили ся великым обсягом новуй інформації.

У первый день проґрама ся складала из навщивленя культурнуй части Жолнаї и находячого ся в нюй музея. Потому мы одправили ся на автобусї у жывописный район Пейча – Теттье, достойный пензлика жывописця. А перед поселенём у готел ищи навщивили Пейчськый Державный Університет и поклали вінець ку меморіалнуй таблї академикови Антоніёви Годинкови. По вечері шейталованём по вечаршум Пейчови завершыли первый день.

Другый день зачав ся пішов прогулков по варошови, наша ґрупа навщивила місто памняти ведучого куруцув Томаша Есе, де покладена памнятна табла. Пак посїтили древнї христіанські гробы у центрі Целла Шептигора. Попозерали выставку у музею Чонтварія. По обідови на автобусї мы одправили ся у путованя по околицям Пейча.

Зачали сьме своє путованя из навщивленя знамого міста паломництва христіан – францісканськуй церьковли у Маріядёде, побудовануй у бароковум стілови. Збогатившы ся духовно, навщивили сьме замок Шіклош, котрый мав у свуй час важноє історичноє значеня, побывали у паркови камняных скулптур и завершыли навщивленём пивниць Віланькёвешда. По насыченум днёви, по вечері, молодеж ищи одправила ся шейталовати по варошови.

Третїй день, по выселеню из готела, наша ґрупа навщивила ґрекокатолицькый храм Ксаверського Сятого Ференца, де зучастнила ся у Сятуй Літурґії. Было дуже приятно и душевно, же парох о. Ґабор Заяц окреме попривітствовав нас. Ґрупа была закликана у Хыжу ґрекокатолицькуй церьковнуй общины, де нас сердечно погостили поґачами и освіжавучыма напоями. Зайнявшы міста у автобусї, мы завершыли проґраму третёго дня навщивленём історичного міста Биткы при Могачови, де мали можность попозерати реліквії, найдені археолоґами. На містї національнуй траґедії мадярського народа у многых прослызили ся вочі...

У цїлови, мож повісти, мы провели три незабываємых дни. Про членув русинськуй общины сякоє путованя принесло подалшоє укріпленя національного ідентітета, чуства єдинства змуцненя капчаловань меже самосправованями. Результатом сёго стало ся, же мы заключили договор за сотрудництво из Пейчськым Русинськым Самосправованём.

Из містныма Русинами прощали ся мы из приятным чуством, напомнившы їм, же кедь будуть у Земплинї, тогды мушені суть навщивити нашоє самосправованя.

Ґабор Варґа,
предсїдатель РНС Вамошуйфолу
Товмачила: Ірина Скіба

Юбілей Др. Василя Ґіріца

100 рокув сперед сим родив ся Др. Василь Ґіріц, хірург, головный дохтор Севлюшськуй Районуй Болниці майже 30 рокув. Діплому здобыв на медицинськум факултеті Дебреценського Університета, містом обученя молодуй русинськуй інтеліґенції межи 1938-1945 роками.

Юбілей Александера Зозуляка

Краснї 65 рокув одпраздновав 6. апріля с. р. у Словакії добрі познаваный русинськуй сполности цїлого світа редактор, малярь и політик Александер Зозуляк. Добрі познаваный, ибо стояв меже тїма, ко зачинав русинськый ренесанс ищи у тогдашнюй Чехословакії. Доста повісти, же основав ищи 1990. рока и редаґує до днешнёго дня у Пряшові часопис „Русин“. Ипен з його имнём скапчана булша часть історії русинськуй періодикы Словакії послїднїх такой 30 рокув. Добрі познаваный меже Русинами світа и зато, же за довгі рокы ипен з його имнём была скапчаной діятельство Світовуй Рады, майвысшого світового форума Русинув. Од 1992 рока быв ї исполнителным секретарём, а єден термин и предсїдателём (2001–2003). З имнём юбіланта тїсно поязаный русинськый культурный и образователный розвуй Русинув Словакії днешнёсти: такой кажда русинська книжка, меже котрыма и научнї выданя, и школнї учебникы, так вадь инак поязана з діятельством сюй аґілнуй поставы у русинськум національнум двиганю кунця XX.– зачатку XXI. столїтя. Редакція нашуй новинкы од имени мадярськых Русинув желає юбілантові муцного здоровля и успішного завершеня ушыткых зачатых и планованых на будучность творчых и жызненых діянь.

На многая и благая літа, честованый юбіланте!

29. юлія 2018. рока по куртуй, айбо тяжкуй хворотї, котру переносила из великым терпінём и мужеством, пушла из жывота ***Др. Катерина Шепа*** (уроджена Дуфинец). Будеме памнятати ї благожелателну, ясну личность, все готову прийти на помуч. Хыбіти будеш у нашуй сполности!

Вічная памнять, блаженый покуй!

Вереш Ернёни (рождена Марія Матіс) родила ся 1. октовбра 1949. рока у селї Комловшка. Там она и выховована ся у русинськуй фамілії. Перестяговала ся до Вамошуйфолу потому, як ся оддала 1974. рока. У тум же рокови булше фамілій вубрало містом свого бываня Вамошуйфолу. Так ся стало, же переселникы из Комловшкы образовали свою єдиотну сполность. Моріка стала активным участником сосполного жывота Русинув Вамошуйфолу. 2012. рока быв образованый русинськый фолклорный вокалный ансамбл, у котрум она стала лідром. Из любовлёв Моріка зберала русинські народнї співанкы у Комловшцї и реґіонї, зучастнила ся у створенёви и выготовленёви русинського національного шатя про ансамбл.

2014. рока по вуберанкох Вереш Ернёни стала депутатом Русинського Національного Самосправованя Вамошуйфолу.

Усе будеме споминати за Моріку из глубокым жалём у души.

Національный посланик Русинув у Мадярськум Парламентї Віра Ґіріц и ведуча Уряда Вседержавного Русинського Самосправованя Ґабріела Ґіріц, пуд час навщивы Пряшовського Університета у керетох представителного обіда **вручили діректорови Центра Культуры и Языкув Національных Меншын Др. Аннї Плїшковуй премію Антонія Годинкы** у виді памнятнуй діпломы и плакета, основателём и учредителём котруй од 2004 рока є Вседержавноє Русинськоє Самосправованя.

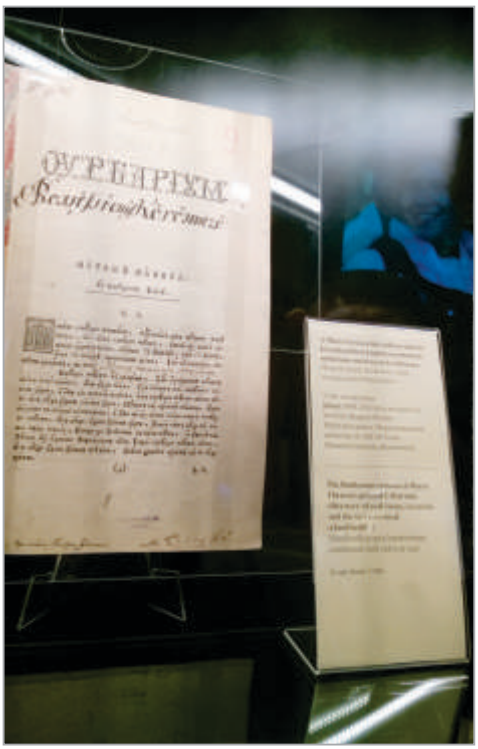

11. юлія 2018. рока **у Національнум Архіві Мадярщины одбыло ся отвореня выставкы національностюв Мадярщины пуд тітулом „Ко сьме?“**. По привітственум слові діректора Національного Архіва Чабы Сабова выставку отворив Жолт Шемьєн, заміститель премєр-міністера державы. Потому выступив Діточый сімфоничный оркестер Сентедьгазськуй філармонії у церьковли Матяша пуд діріґованём Шандора Гааса. Многочислену публику привітствовали Чаба Латорцаї, державный секретарь ЕММИ и Ференц Чергаті, уполномоченый Естерґомсько-Будапештськуй єпархії по застаченю духовного жывота загатарных Мадярув.

У сяточнуй обстановці **4. авґуста пройшов День Комловшкы**, котрый вызвав великый інтерес у обывательства. Сято зачало ся из Божественуй Літурґії у містнум храмі, по котруй послїдовала привітствена бесїда мера Комловшкы Ласлова Кётелеша и врученя премій. Пак послїдовали выступленя дїти из Русинськуй Національнуй Захоронкы, Комловшськуй Русинськуй Національнуй Школы и Русинського Національного Хора. Вечеря и культурна проґрама завершыли ся балом, котрый тримали онь до самого рана. Як повів єден из орґанізаторув сята: „Днешнїй праздник быв особым зато, же нас навщивили наші братя из Словакії“.

Сято дуже припало до душі участникам и принесло громаду файных доимув. Се пудтверджує и слоган Комловшкы: „Вы – дома, коли навщивляєте нас, не позеравучы, де жыєте у сюм світови, любимі браты и сестры“.

Русинськый языковый, умілськый и спортивный табор / Балатонфёлдвар 2018

Фото: Ґабор Вершіц

Русинськый табор по захраненю традіцій народнуй музыкы / Балатонфёлдвар 2018

Фото: Марта Горват Чегільни

Русинськый табор материнського языка и духовного жывота / Боґач 2018

Фото: Марія Соноцька

Ruszin ifjúsági nyelvi-, alkotó- és sporttábor
Balatonföldvár 2018

Fotó: Versics Gábor

Ruszin népzenei hagyományőrző tábor
Balatonföldvár 2018

Fotó: Chehilyné Horváth Márta

Ruszin Anyanyelvi és Hitéleti Tábor
Bogács 2018

Fotó: Szónoczki Mária

A királyi menyegző meghívottjai
Ruszin nemzetiségűek búcsúja Sajópálfalán
2018. augusztus 26.

A hit erejét semmi nem árnyékolhatja be! Még az aznapi eső sem, mely a beborult égboltozatból bőségesen ömlött ezen a napon, amikor ismét összegyűlt a hazai ruszinság a Sajópálfalvai Kegytemplomban. Hittel a szívünkben érkeztünk a kegyhelyre, és megerősödve térhettünk haza, mert a közös hit és a közösség összetartó ereje megerősített bennünket.

A 11 órakor kezdődő ünnepi Szent Liturgiát Főtisztelendő dr. Orosz Atanáz, a Miskolci Egyházmegye püspöke a jelenlévő papsággal együtt celebrálta. Az eseményre már a kora reggeli óráktól kezdve érkeztek Debrecenből, Múcsonyból, Abodról, Irotáról, Hejőkeresztúrról, Filkeházáról és Pálházáról, Miskolcról, Vámosújfaluból és más településekről a közösségünkhöz tartozó hívek. Több önkormányzat is képviseltette magát ezen az alkalmon. Az évente visszatérő zarándokok között itt voltak a Boldogkőváraljai Önkormányzat képviselői is, akiket nagy szeretettel köszöntöttünk!

A Szent Liturgiát a Nyíregyházi Papnevelő Intézet kispapjai és az Ungvári Romzsa Tódor Hittudományi Főiskola hallgatói, kispapjai felváltva énekelték magyar és egyházi szláv nyelven. A Püspök Úr a napi evangéliumból kiindulva tanított bennünket - a királyi menyegző példabeszéde alapján azzal biztatva, hogy Jézus Krisztus által mindannyian meghívottak vagyunk Isten országába. Ez a meghívás megtiszteltetés az ember részére Istentől! Ne éljünk vissza a meghívásunkkal!

A Szent Liturgiát követően a Szent Liturgiát követően dr. Fürjes Zoltán, a Miniszterelnökség Egyházi, nemzetiségi kapcsolatokért és az üldözött keresztények megsegítéséért felelős helyettes államtitkár köszöntötte a megjelenteket. Köszöntésében kiemelte, hogy a Magyar Országgyűlés kiemelt figyelmet és támogatást szentel a nemzetiségi önkormányzatoknak. Méltatta az általunk elért eredményeket, kiemelt szerepet tulajdonított Sajópálfala településnek, mely nemcsak egy a ruszinok által lakott települések között, hanem a hit közösségi megvallásának is jelentős helyszíne. A csendesedő esőben a Szent Liturgiát követően a település egyik útkereszteződéséhez vonultunk ki. A Főtisztelendő Püspök Úr itt megáldotta az újonnan felállított útszéli keresztet, melynek költségét a település önkormányzati képviselői és az Országos Ruszin Önkormányzat biztosította. A fekete márványból készült gyönyörű kereszt hirdesse a halál feletti krisztusi győzelmet! A keresztszentelés után a Püspök Úr áldásával közös étkezésre került sor, majd a jelenlévők osztoztak az egymásra találás örömében.

Bízzunk a jövőnket alakító, formáló Isten kegyelmében, Jézus Krisztus szeretetében és a Sajópálfalán könnyező Istenszülőben, és abban, hogy jövőre itt újra találkozhatunk!

Szónoczky János Mihály

Dr. Fürjes Zoltán
a Miniszterelnökség Egyházi, nemzetiségi kapcsolatokért és az üldözött keresztények megsegítéséért felelős helyettes államtitkár köszöntője

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Ünneplő Közösség!

Sajópálfala különleges hely a hazai ruszinok vallási életében.

A szájhagyomány szerint 301 évvel ezelőtt, 1717. január 6. és február 16. között a mai görögkatolikus templom elődjében, ősi nevén a pálfalvai fatemplomban az Istenszülőt ábrázoló kegykép véres könnyeket hullatott.

A csodás esemény hatására a falu parochusa vezeklésre szólította fel a híveket. A lelki megtisztulás és a csoda hatására az alig egy évtizeddel korábban a falut újra benépesítő ruszinok lélekben is otthonra leltek.

Újra benépesítésről beszélek, mert bár a községet már 1320 körüli források is említik, a török hódoltság ideje alatt ez a terület is elnéptelenedett.

A falu új lakói között voltak a Rákóczi-szabadságharcot követően ide települő ruszinok.

Noha a környékbeli magyarok nem görögkatolikusok voltak, ők is elzarándokoltak a csoda helyszínére, hogy vigasztalást találjanak a sanyarú hétköznapok elviseléséhez. A négy hétig tartó csodatétel után a kegykép a csodás események kivizsgálására, majd ezután letétbe az egri püspökhöz került, és csak majd' 300 évvel később, 1973-ban került vissza a sajópálfalai görögkatolikus közösség tulajdonába.

De Sajópálfala nem csak a könnyező Szűz Máriáról nevezetes, hiszen 1755-ben ugyanezen a helyen találták meg a Fekete (Csarni) János kántor nevét dicsérő, hazánkban addig egyedülálló, a legrégebbi magyarországi görögkatolikus kottás énekeskönyvet.

Az irmológion esztétikailag igényes kivitelű, ám igazi különlegessége az eredeti szláv dallamkincs bemutatásában rejlik, amely a magyar nyelv hatása ellenére megőrizte alapjait.

A vallás a ruszinok számára ugyanis nem pusztán lelki táplálék, hanem megmaradásuk záloga is!

Ismert a mondás: nyelvében él a nemzet. Igaz ez a nemzetiségekre is. Őrizzék hát meg nyelvüket és hitüket!

Magyarország kormánya nemzetiségeinkre erőforrásként tekint. Ezért tartjuk szükségesnek és jónak, hogy ne elsorvasszuk, hanem támogassuk e közösségeket. A kormány ennek jegyében a hazai ruszinok támogatásait 2010 és 2018 közötti időszakban csaknem megháromszorozta, de például a mindenkori aktuális kérések teljesítésére leginkább alkalmas egyedi döntésen alapuló támogatások mértéke több mint hússzorosára nőtt.

Záráskén hadd ismételjem meg: őrizzék meg nyelvüket, tartsák meg hitüket!

Isten áldja Önöket! Dicsőség Krisztusnak!

Tisztelt Olvasók!

Bővebb információt a magyarországi ruszinok életéről WEB oldalunkon találhatnak:

http://ruszin.com

Ugyanitt található meg lapunk elektronikus verziója!

Ruszin ifjúsági nyelvi-, alkotó- és sporttábor

Balatonföldvár 2018

Az idei évben is lehetőségünk volt megszervezni ruszin alkotótáborunkat Balatonföldváron, egy csodálatos környezetben, a Riviéra Park Hotelben, mely saját varázslatosan szép parkkal és stranddal rendelkezik. A táborozó gyerekek számára mindig fantasztikus élményt jelent egy új csapat részesének lenni és új barátokat szerezni.

A tábort a Ruszin Kulturális Egyesület honlápján hirdettük meg.

A legnagyobb hangsúlyt az anyanyelv gyakorlására, illetve a ruszin nemzetiség történelmének, kultúrájának megismerésére fektettük. Célunk volt, hogy a gyerekek minden perce le legyen kötve és ne legyen idejük unatkozni. A nyelvi és a népismereti foglalkozásokat vegyítettük a játékos vetélkedőkkel, kreatív és kézműves foglalkozásokkal, sportjátékokkal, hogy a diákok ne érezzék úgy, mintha folytatódna a tanév, hanem úgy éljék meg, hogy itt az ideje a szórakozásnak. A programok során a felhőtlen jókedv, a vidámság került a középpontba.

1. nap

A meghirdetett programnak megfelelően fogadtuk az érkező gyerekeket. Vacsora után a tábor megnyitóján levetítettük a 2014.,2015., 2016. és 2017. évi táborokról szóló videórészleteket, ami nagyon mulatságos volt, mert így újból átélhettük a sok vidám eseményt és láthattuk, hogy pár év alatt milyen sokat változtunk. A megnyitó estéjén kijelöltük a csapatokat, bemutattuk a foglalkozásokat levezető tanárokat, ismertettük a programokat.

2. nap

Reggeli tornával kezdtük a napot. Délelőtt népismereti foglalkozás volt, utána a kiosztott pólók festése, nevek felírása volt a feladat. Délután sógyurmából tárgyakat készítettünk, majd kiscsoportos foglalkozások következtek: tánc-, ének,- zongora- és gitárórák. Este pedig szabadtéri sportjátékokkal, focival zártuk a napot.

3. nap

Reggel torna a szálloda parkjában, reggeli után fürdés a Balatonban. Délelőtt: rajz, nyelvi foglalkozások. Délután a gyurmából elkészített tárgyak festése, fatáblákból képkeretek készítése, festése. Kreatív foglalkozás: apró műanyag kockákból különböző figurák kirakása, emléktárgyak készítése.

A 4., 5., 6. napon hasonlóképpen alakultak a programjaink: délelőtt és délután 1,5-1,5 órában népismereti-, rajz-, nyelvi-, ének- és táncfoglalkozások, vetélkedők a Ruszin Népismeret tankönyvből, a Ruszin Világ és a Ruszin gyerekkaleidoszkóp lapokból szerzett információk alapján.

Az 5. napon nálunk forgatott a Rondó tv-műsor stábja. A gyerekek bemutatkoztak, bemutatták műveiket. Később következett a ruszin nyelvi foglalkozás és a rajzóra, ahol a gyerekek megismerhették a rajzolás és festés új technikáját, amit annyira megkedveltek, hogy késő esti órákig folytatták a festést, hogy befejezhessék és hazavihessék műveiket. Volt palacsintatészta készítése és sütés is. Mindenki jóízűen fogyasztotta el a saját készítésű palacsintáját.

A tábor szórakozási programjai közül kiemelném a jelmezbálunkat, ahol a diákok bemutathatták a kreativitásukat. Volt itt nyár tündére, kis hercegnő, ruszinocska, török basa, mesebéli harcos.

Pénteken kezdtünk el készülni a tábort záró gálakoncertre, amit másnap tartottuk meg. Ez mindig nagy élmény mindenki számára. Így volt ez most is. A szülők, akik meglátogatták a gyerekeket, nagy örömmel fogadták műsorunkat. Nagy sikere volt az egyéni és a csoportos produkcióknak egyaránt.

A kórus szépen énekelte azt a négy ruszin dalt (Ruszj Podkárpátszká szjátá, Tecse vodá kálámutná, Oj letilé huszanyké, Oj Máricska csicseri), amit a tábor résztvevői az elmúlt 5 nap alatt tanultak meg.

A 8. napon, vasárnap a táborozók egy része tihanyi kiránduláson vett részt, a többiek pedig a balatonföldvári kilátóhoz látogattak el.

Este mindenki nagyon jól érezte magát a grillpartin, ahol zöldségeket, húsokat és desszertnek pillecukrot sütöttünk.

Az utolsó előtti napon szabadprogramok voltak: fürdőzés, séta a városban, fagyizás, sportjátékok.

Az ebéd után a gyerekek abban a reményben kezdtek el búcsúzkodni, hogy egy év múlva újból találkoznak, és ugyanilyen sok tábori programban lesz részük.

Boldogan állíthatjuk, hogy ismét nagy élményben volt része a gyerekeknek és a táborszervezőknek egyaránt. Na és persze az ajándékok! Idén is, mint minden évben, a gyerekek pólót és rengeteg más ajándékot is kaptak. Mindenki hazavihette az általa elkészített képeket, tárgyakat. Ezeken kívül minden táborozó kapott egy óriási doboz csokoládébonbont is.

Nagyon bízunk abban, hogy ezek a programok erősítik a gyerekek közösségi szellemét, az identitásukat, és hogy a barkácsolással, kézműves-foglalkozásokkal és rajzolással, amiket biztosítottunk számukra, fejlesztik a kreativitásukat, önkifejezésüket.

A tábor az Emberi Erőforrás Minisztérium a NEMZ-TAB-18-0444 azon. sz. pályázati támogatásnak köszönhetően jöhetett létre!

Szilcer-Likovics Olga *elnök*
Ruszin Kulturális Egyesület
Fordította: Janger Bt.

Ruszin népzenei hagyományőrző tábor
Balatonföldvár 2018

Megszoktuk már, hogy az esztendő mindegyik szakában magas színvonalú programokat szervez a Pécsi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat. Ilyen volt az EMMI támogatásával június 18-22. között a balatonföldvári Riviéra Park Hotelben megrendezett Ruszin Népzenei Hagyományőrző Tábor is, amelyen mintegy 30 gyerek vett részt - szinte az összes iskolás korosztály 6 éves kortól a 16 évesekig. A tábor fő programja a ruszin népzenei nevelés és oktatás volt, Csehily József, dr. Timárné Réti Timea és Domokos Lehel vezetésével. A napi kétszeri gyakorlati oktatásnak és a zenekari próbáknak köszönhetően a tábor annyira sikeresnek bizonyult, hogy a résztvevők úgy döntöttek, közel 20 fővel gitárzenekart szerveznek.

A tihanyi hajókirándulás nagy élményt jelentett a táborozó gyermekeknek. Különlegességnek számított, főleg a tihanyi lakóknak és a nyaralóknak, hogy a fiatal gitárzenekar a Tihanyi Apátság közelében három helyszínen is rögtönzött koncertet adott. Nagy sikerük volt. Zengett a taps az utcán, a téren és a parkban. Voltak olyan növendékek, akik alig látszottak ki a hátukon cipelt gitár mögül.

A nyári táborozás lebonyolítását a gyerekekkel együtt érkezett 11 fős PRNÖ-küldöttség és 10 szülő is segítette. A további diákprogramok során Becze Mihályné és Becze Mihály bevezette a gyerekeket a ruszin hímzés művészetébe, ezzel szolgálva a népi hímzéshagyományok művelését és megőrzését. Kikapcsolódásként pedig kirándulást szerveztek a balatonföldvári kikötőbe és a város centrumába. Persze nem maradhatott el a zenei képzés, a hangszeroktatás: a zongora- és klasszikus gitáriskolát Lebeda Zsuzsa és Domokos Lehel vezette. A ruszin anyanyelvet dr. Kápraly Mihály, míg a ruszin népzenét az Oj Maricska dalház keretében Csehily József tanította. A ruszin kosárfonás mesterségét pedig Petrovics Erzsébet oktatta, aki többféle kosárfonási technikával ismertette meg a gyerekeket.

Esténként Rozvány György úti filmjeinek vetítéséből ismerhette meg a közönség a ruszinok földjét. Kárpátalját négy egyórás film mutatta be: Ungvártól az Uzsoki-hágóig, Munkácstól Vereckéig, a Felső-Tisza vidéke és a Huculföld címmel. A kiegészítő programok rendkívüli gazdagsága értékesebbé és tartalmasabbá tette a nyári táborozást. Még a szállodában pihenő nyaralóvendégek érdeklődését is felkeltették.

No, de mi is kell igazából a gyerekseregnek? Ebben sem volt hiány. Igazi nyaralás töltötte ki a további időt, fürdés a Balatonban, labdázás, napozás, trambulinos ugrándozás és más játékok

A horgászat sem maradhatott el, mert aki a víz közelébe ér, annak máris felmerül a halászlé és a pecázás lehetősége is, ezzel pedig Winger János ismertette meg a gyerekseregET.

Az utolsó estén megtartott záróünnepség keretében búcsúkoncertet adott a táborban született új gitárzenekar, egy 5 fős énekkar ruszin népdalcsokrot adott elő, szerepelt még a Verhovina Vokál Kvintett is. A záróprogram már édesebbre sikeredett, ugyanis tábortűz mellett dinnyepartira jött össze a társaság a Riviéra Park Hotel területén. A következő nap már a csomagolással kezdődött, majd elindult a busz Pécsre. Ez a gazdag nyári programcsokor megnyerte minden résztvevő tetszését, többen még örömmel maradtak volna, de minden rendezvény egyszer véget ér. Az, hogy egy új diákzenekar született a Balaton partján, már előre meghatározza a jövőbeni ruszin nyári zenei hagyományőrző tábor elképzeléseit és ötleteit, aztán irány a vitorla, a jó szándékú szél.

***Rozvány György** újságíró*

Ruszin Anyanyelvi és Hitéleti Tábor
Bogács 2018

Az iskolai év befejeztével és a várva várt vakációval a gyermekek nyári táboroztatása is elkezdődött. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által támogatott pályázatból 20 iskoláskorú gyermek pihenhette ki magát. Az idei Anyanyelvi és Hitéleti Tábor az európai hírességű Bogács településen volt.

A Bükk hegység lábainál lévő település elsősorban gyógyvízű fürdőjéről és a természeti látványosságokról és ritkaságokról ismert. A táborban résztvevő gyermekek a Szarvas utcai faházban voltak elszállásolva. Érkezésük első pillanatától belakták az épületet és otthon érezték magukat.

Az első nap az ismerkedéssel, programok megismerésével telt el. Majd következett a nagyon várt fürdés, mely elsőként feledtette az iskolai tanév fáradalmait. A vacsora is a fürdő területén belül volt. Az utolsó csobbanás után az esti ismerkedési program és közös játék következett. Az esti ima után még baráti beszélgetések voltak. A második napon - mivel esős nap volt –, Kékestetőre látogattunk el. Az autóbusz elvitt minket Gyöngyösig, majd erdei kisvasúton felmentünk Kékestetőre. Élveztük a tiszta levegőt, a forrást, a kilátót megmásztuk, gyönyörködtünk a festői tájban. Gyöngyösön megtekintettük a ferences templomot. Megemlékeztünk az itt eltemetett Vak Bottyánról, vagyis Bottyán Jánosról, aki a Rákóczi-szabadságharc egyik jelentős személye volt. A templomban a ritka szépségű Pieta szobrot néztük meg és a különböző korokban épült templomon különböző építészeti stílusjegyeket ismerhettük meg. Estére fáradtan, de sok ismerettel értünk haza. Vacsora után közös játék volt és honismereti dolgokkal ismerkedtünk meg.

A harmadik napon kiadós fürdés volt, anyanyelvi és hitéleti ismeretek tanulásával, játékkal és sportvetélkedővel.

A negyedik napot reggeli tornával kezdtük, majd reggelivel és imádsággal folytattuk. Elsőként Cserépfaluba látogattunk el a szafaribusszal. A Hór-völgye természeti szépségeivel ismerkedtünk meg. Megtekintettük az ősember barlangját. Láttuk a kaptárköveket, sok védett növényt és természeti képződményt. Délután ugyanez a busz elvitt minket Noszvajra. Itt egy kb. 200 éves, szépen kialakított parasztházban voltunk, ahol a finom, kemencében sült kenyérlángos volt az ebédünk. Itt kézműves foglalkozást tartottunk. Szitáltuk a lisztet, gyúrtunk, dagasztottunk, amíg a finom kőttes (kelt) kalács el nem készült, amibe szilvalekvárt tettünk. Vártuk az illatot árasztó kemence ajtajának nyitását és ettük a magunk készítette kalácsot. Noszvajon még megtekintettük a tufába vájt barlanglakásokat is. Fáradtan érkeztünk haza, jólesett a vacsora és a nap összegzése után a pihenés.

Az ötödik nap a kézműves foglalkozással telt el. Színes gyöngyökből elkészítettük a ruszin címert, közben a ruszin himnuszt is gyakoroltuk. Megtanultuk a Miatyánk kezdetű imádságot. Ismerkedtünk a betűkkel, szavakkal. Délután meglátogattuk a helyi templomot, melynek alapjait a 13. században rakták le. A vacsora után bátorságpróba volt az erdőben, melyet nagy izgalommal vártunk és örömmel vettünk részt benne. Az este már a csomagolással és az eddigi élményekre való visszaemlékezéssel telt.

A hatodik nap a felejthetetlen fürdés ideje volt. A strandon az élményelemek fokozták a vidámságot. Az ebéd elfogyasztása után még visszanéztünk a faházra, és az elmúlt hét örömei újraéledtek bennünk.

Köszönjük a tábor szervezőinek, Marcsi néninek és Zsuzsa néninek, János atyának, hogy vigyáztak ránk, tanítottak minket és sok érdekes és szép dologra hívták fel a figyelmünket. Jövőre újra velük, újra együtt!

A táborozó gyerekek nevében:
Szónoczky János Mihály

Baranyai utazás

A vámosújfalui ruszin közösség évről-évre úgy tervezi csoportos közösségépítő utazásait, hogy lehetőleg mindig egy másik ország ruszin lakosainak kultúráját ismerhesse meg. Így jutottunk el Szlovákia, Máramaros és Lengyelország ruszinok lakta vidékeire is. Előző évben a 2018. évre benyújtandó EMET pályázatok keretében fő célkitűzésünk a baranyai ruszinok kultúrájának megismerése lett. Első körben terveink között szerepelt horvát vagy szerb területeken élő ruszinok meglátogatása is. Sajnos a jelenlegi határátkelés esetleges nehézségei miatt lemondtunk a határátlépésről. A „Baranyai ruszinok kultúrájához kapcsolódó települések felkeresése" elnevezésű program Pécs környékére korlátozódott, de a 37 fős társaságunk így is nagy lelkesedéssel kerekedett fel 2018.07.27-én. A Pécs városában és környékén beütemezett programok előkészítéséhez Csehily Józseffel, a Pécsi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat elnökével történt egyeztetés során megbeszéltük azt, hogy együtt töltjük a két napot, hogy minél jobban megismerhessük a pécsi ruszinok közösségét. Nagy örömünkre szolgált, hogy Tillai Gábor muzeológus vállalta a két nap során az idegenvezetést, aminek köszönhetően nagyon sok információval gyarapodtunk. Első napi programunk során a Zsolnai Kulturális Negyed különleges kiállításait és a Zsolnai Mauzóleumot tekintettük meg. Majd ezt követően autóbuszunkkal felutaztunk Tettyére, Pécs városának festői szépségű városrészébe. A fotón látható, hogy szállásunk elfoglalása előtt csoportunk a Pécsi Tudományegyetemen koszorúzással tisztelgett Hodinka Antal akadémikus, az egyetem néhai rektorának az Országos Ruszin Önkormányzat és a Pécsi RNÖ által állított emléktáblájánál. A vacsorát követően esti városnézéssel zártuk az első napot.

A második napon délelőtt a gyalogos városnézés során elhaladtunk Esze Tamás, a kuruc talpasok vezérének emléktáblája előtt is. Majd a Cella Septichora Látogatóközpontban ókeresztény temetőket és sírkamrákat tekintettünk meg. Délig még a Csontváry Múzeum kiállított képeit is megnéztük. Délután autóbuszra szállva indultunk Pécs környéki barangolásunkra. Először Máriagyűdön álltunk meg, a híres zarándokhelyen a sokak által látogatott barokk ferences kegytemplomot néztük meg. A lelki feltöltődés után a történelmileg kiemelkedő fontosságú Siklós várát tekintettük meg. Barangolásunkat a villánykövesdi pincelátogatás előtt egy szoborparkban elhelyezett számos kőszobor közötti sétával folytattuk. A mozgalmas napot követően, Pécsre visszatérve, a vacsora után csoportunk fiataljai még bevállaltak egy késő estébe nyúló belvárosi sétát is.

A harmadik napon a szállásról történő kiköltözés után csoportunk a Xavéri Szent Ferenc Görögkatolikus templomban Szent Liturgián vett részt. Mélyen meghatott bennünket, ahogy Zajácz Gábor parókus atya köszöntötte csoportunkat. Különösen hálásak vagyunk, amiért csoportunkat a Pécsi Görögkatolikus Egyházközség Közösségi Házában pogácsával és frissítő itallal látták vendégül. Buszra szállásunkat követően a háromnapos programunk utolsó állomása következett. A Mohácsi Történelmi Emlékhelyen a csata korabeli tárgyi emlékeit tekinthettük meg. A nemzet tragédiáját felidéző megható idegenvezetés során mindannyiunk szeme könnyes lett.

Összességében elmondható, hogy felejthetetlen három napot töltöttünk el együtt. Ruszin közösségünk számára az identitástudat erősödése és a közösségépítés további fejlődése szempontjából kiemelt jelentőséggel bír a baranyai utazás, hiszen Együttműködési Megállapodást is kötött egymással a két önkormányzat. Jó érzéssel búcsúztunk a pécsi ruszinoktól és megemlítettük, hogy ha Zemplén környékén járnak, mindenképp térjenek be hozzánk.

***Varga Gábor** elnök*
Vámosújfalui RNÖ

Dr. Giricz László jubileuma

100 évvel ezelőtt született dr. Giricz László sebész, aki közel 30 évig a Nagyszőlősi Járási Kórház igazgató főorvosa volt. Diplomáját a Debreceni Egyetem Orvostudományi Karán szerezte, melyet az 1938-1945 közötti időszakra a magyar kormány a fiatal ruszin értelmiség képzésére jelölt ki.

Zozulják Alexander jubileumára

65. születésnapját ünnepelte ez év április 6-án Zozulják Alexander, a Szlovákiában élő, a ruszinok körében és világszerte is ismert szerkesztő, festőművész és politikus. Tevékenységét még Csehszlovákiában kezdte, hiszen egyike volt azoknak, akik a ruszin reneszánsz bölcsőjénél álltak. 1990-ben megalapította és a mai napig felelős szerkesztője az Eperjesen megjelenő Ruszin című folyóiratnak. Nevéhez fűződik az utóbbi 30 év szlovákiai ruszin újságírása. A jubiláns jól ismert a világban élő ruszin közösségek körében, hiszen tevékenysége szorosan kapcsolódik a Ruszin Világtanács, a ruszinok legfelsőbb szervének működéséhez. 1992 –től Zozulják Alexander a szervezet titkára, majd 2001-2003 között a Ruszin Világtanács elnöke. Az ünnepelt aktív résztvevője a szlovákiai ruszin közösség kulturális és tudományos életének: majdnem minden egyes ruszin kiadvány létrejöttében - legyen az tankönyv vagy tudományos értekezés - benne van ennek az agilis egyéniségnek a munkája. Lapunk szerkesztősége a magyarországi ruszinok nevében terveinek megvalósulása mellett jó egészséget is kíván az ünnepeltnek!

Éljen soká, sok boldog éven át!

Szomorú hírek Смутнї вістї

Dr. Sepa Katalin, született Dufinecz Katalin rövid, súlyos, nagy türelemmel viselt betegség után 2018. július 29-én csendesen elhunyt.

Emlékezni fogunk sugárzó egyéniségére, segítőkészségére és jóindulatára. Hiányozni fog közösségünknek!

Békés nyugalmat és örök emléket!

Veres Ernőné (született Matisz Mária) 1949. október 1-jén Komlóskán született. Ott is nevelkedett ruszin családi környezetben. Házasságkötése után pár évvel, 1974-ben költözött családjával Vámosújfaluba. Ebben az időszakban több család is Vámosújfalut választotta új lakóhelyének. A Komlóskáról áttelepülők összetartó közösséget alkottak. Marika aktív részese lett a Vámosújfaluban kibontakozó ruszin közösségi életnek. 2012-ben megalakult a Vámosújfalui Ruszin Dalkör, amelynek vezéregyénisége lett. Szorgalmasan gyűjtögette és jegyzetelgette a Komlóskán ismeretes régi ruszin dalokat. Aktív részesévé vált a dalkör számára készülő fellépő ruhák megtervezésének is. A 2014. októberi nemzetiségi önkormányzati választásokat követően a Vámosújfalui Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat képviselője lett.

Fájó szívvel emlékezünk rá.

Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin nemzetiségi szószólója és Giricz Gabriella, az ORÖ Hivatalvezetője az Eperjesi Tudományegyetemen tett látogatás során megrendezett ünnepi vacsorán, a szószóló átnyújtotta **dr. Pliskova Annának**, az Eperjesi Egyetem Nemzeti Kisebbségek Nyelvi és Kulturális Központja igazgatójának az ORÖ által 2004-ben alapított **Hodinka Antal-díj 2018. évi plakettjét és oklevelét**.

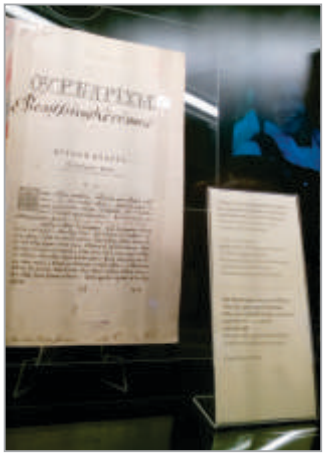

A Magyar Nemzeti Levéltárban 2018. július 11-én került sor a Kik Vagyunk? Magyarországi nemzetiségek című kiállítás ünnepélyes megnyitójára. Szabó Csaba, a Magyar Nemzeti Levéltár igazgatójának köszöntője után Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes megnyitotta a tárlatot. Ezt követte a Mátyás-templom-ban a Szentegyházi Gyermek Filharmónia ünnepi hangversenye Haász Sándor karnagy vezényletével. A nagyszámú közönséget Latorcai Csaba, az EMMI közigazgatási államtitkára és Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspöke köszöntötte.

Ünnepélyes keretek között és nagy érdeklődés mellett **tartották meg augusztus 4-én Komlóska Napját.** A rendezvénysorozatot görögkatolikus Szent Liturgia nyitotta, majd a Ruszin Parkban Köteles László, Komlóska polgármestere ünnepi köszöntője és a díjátadás után következett a Komlóskai Ruszin Nemzetiségi Bölcsőde és Óvoda, a Komlóskai Ruszin Nemzetiségi Iskola és a Komlóskai Ruszin Nemzetiségi Dalkör fellépése. A vacsorát és a kulturális programokat hajnalig tartó bál követte. Az egyik vendéglátó szerint: „A mostani egy különleges alkalom volt, mert Komlóskát meglátogatták a Szlovákiában élő testvéreink is. A meghatottságot szinte tapintani lehetett, a találkozás és viszontlátás boldog pillanatai és a visszaemlékezések felejthetetlenné tették ezt a szép napot nagyon sok ember számára”. Ezt a lelkiséget tükrözi Komlóska jelszava is: „Itthon vagytok, amikor ide jöttök, bárhol is éltek ebben a nagyvilágban, szeretett testvéreink.”

Выдає Вседержавноє Русинськоє Самосправованя / Kiadja az Országos Ruszin Önkormányzat
Отвічателный выдаватель: Віктор Крамаренко / Felelős kiadó: Kramarenko Viktor
Члены редакції: Віра Ґіріц – главный редактор, Др. Михаил Капраль – редактор, Янош Міґаль Соноцькый – редактор, Андрій Манайло – умілськый редактор, Ірина Скіба – секретарь
A szerkesztőbizottság tagjai: Giricz Vera – főszerkesztő, Dr. Káprály Mihály – szerkesztő, Szónoczky János Mihály – szerkesztő, Manajló András – művészeti szerkesztő, Szkiba Irén – szerkesztőségi titkár
A szerkesztőség elérhetőségei: Cím: 1147 Budapest, Gyarmat u. 85/b. Tel./Fax: (06-1) 468-2636 http://ruszin.com
E-mail: ruszin.onkormanyzat@gmail.com **ISSN: 1785-1149** Kivitelezési munkálatok: Croatica Nonprofit Kft.
A lapban megjelent cikkek felhasználása kizárólag a „Ruszin Világ”-ra való hivatkozással lehetséges.